

– конвенції, спрямовані на захист груп населення, що потребують особливої турботи з боку держави (Конвенція про права дитини 1989 р., Конвенція про охорону материнства 1952 р., Конвенція про статус осіб без громадянства 1954 р. та ін.);

– конвенції, що мають на меті захист індивіда від зловживань з боку державних органів і посадових осіб. А також документи, що передбачають можливість окремих осіб домагатися розгляду їх скарг (петицій) на свій уряд у міжнародних органах (Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, поводження та покарання від 10 грудня 1984 р., Женевські конвенції 1949 р. про захист жертв війни і Додаткові протоколи до них 1977 р., Факультативний протокол та ін.).

Кожна країна світу, що взяла на себе зобов'язання виконувати міжнародні конвенції, у тому числі про права людини, повинна керуватися принципами і нормами цих угод у своєму внутрішньому законодавстві.

Держави, що взяли на себе зобов'язання виконувати міжнародні документи про права людини, зобов'язані створити умови для здійснення і захисту прав кожної людини. Практично всі сучасні конституції демократичних держав мають норми, які у загальній формі гарантують непорушність основних прав людини.

Також слід зазначити, що Україна є стороною практично всіх багатосторонніх конвенцій ООН в галузі прав людини.

Європейський суд з прав людини – це міжнародна судова установа, уповноважена розглядати заяви осіб, які скаржаться на порушення своїх прав, передбачених Європейською конвенцією з прав людини. Конвенція є міжнародним договором, на підставі якого значна кількість європейських держав домовилися забезпечувати певні основні права. Ці права викладені у самій Конвенції.

Європейський суд є наднаціональною міжнародною судовою установою, яка розглядає скарги осіб щодо порушення їхніх прав державами – сторонами Конвенції.

Лук'яненко Віктор Олександрович
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. іст. наук, проф. Воронянський О.В.

ОСОБИСТІТЬ І ПРАВОВА ДЕРЖАВА

Перед тим, як розкривати головні питання, такі як: особистість, право, держава, потрібно зрозуміти суть цих значень, бо людина, яка не уявляє про що йде мова, не зможе засвоїти потрібну інформацію.

Так що саме ховається під терміном держава? В багатьох підручниках і Інтернет ресурсах зазначено, що держава – це політико-територіальна організація суспільства, яка має на меті контролювати певні аспекти прав людей на певній території, за допомогою апарату примусу, податкової системи та інших інститутів, а в разі недотримання юридичних норм, може призвести до обмеження свободи у передбачених законом випадках. На мою думку, держава є яскравим прикладом структури, яка завжди розвивається. Візьмемо, наприклад, період «Первісного суспільства». У людей була одна ціль – вижити. Для цього їм допомагали дружба співпраця і залежність від природи. Більш авторитетні особи керували всім в общинах. Первісні люди не звертали уваги на конкуренцію, на стан життя інших, Вони просто виконували свою роботу. Згодом із збільшенням кількості населення та вдосконаленням знарядь праці відбувся розподіл видів діяльності. Це призвело до ефективності роботи і надлишку виробленої продукту. Цей надлишок люди почали обмінювати на більш потрібні ресурси для задовільного життя. Суспільство розколось на групи людей з різними рівнями життя. В цьому випадку авторитет не сильно допоможе. Люди, які більше за всіх бажали мати владу робили все необхідне, щоб цього добитись, а коли влада була в їх руках, вони, задля реалізації серйозних намірів, все частіше почали застосовувати примус та насильство. Почалось багато конфліктів між населенням і народ

почав думати, як врегулювати дану проблему, так було сформульована держава. В сучасному житті держава має такі ознаки: територія, публічна влада, суверенітет, система податків, правові норми. Хочу навести пару цитат великих людей про велику державу: «Велич нації залежить не від інтелектуального розвитку, а від деяких невидимих запасів енергії, якими інтелект лише харчується, від сили волі і прагнення до великого» - Арні Бергсон. «Репутація держави точніше за все визначається сумою, яку вона здатна взяти в борг» - Вінстон Черчілль.

Жодна держава не може існувати без людини, також жодна держава не може існувати і без права. Право – це система загальнообов'язкових визначених правил дотримання, які встановлюються та забезпечуються державою. Право відстоює моральні цінності. Уявімо, що кожен має право зробити собі татування, тільки ви вирішуйте, що ви наб'єте і куди, ніхто не має право вас відмовляти або перешкоджати насильницькими методами. Не варто плутати самовільне бажання, з навмисною спробою поставити вам клеймо. Але давайте подивимось з іншої сторони монети, якщо є якісь певні правила, то є люди, для яких цих правил не існує. Я кажу про олігархів, які мають достатньо ресурсів, щоб обходити закони. А простий народ, який працює на важкій роботі і вимушений жити від зарплати до зарплати, не може перешкодити корупції, яка відбувається по цей день, виходить народ раби олігархічної системи. Ось і виходить, що в Україні розвивається серйозна проблема – корупція. Права і свободи людини бувають: особисті, політичні, соціально-економічні та культурні.

З двома термінами розібрались, а що ж таке особистість? Яка ж її мета в житті? На мою думку, особистість розкриває потенціал людини. До цього значення гарно підходять культурні і політичні права і свободи, тобто з цими правами людина отримує доступ до духовних здобутків, можливість їх використовувати та робити свій внесок, а також визначає участь у громадському та політичному житті країни. Кожна людина по своєму індивідуальна, і у кожної є свої інтереси і свій світогляд. Людина розкривається як особистість і в політичному плані. Існують права на участь у керуванні державою, що дає підстави вважати, що громадянин є невід'ємною частиною політики і займає важливу роль в ній. Особистість тісно пов'язана зі словом «грамотність», чим краще ти знаєш систему в політичному світі, тим легше тобі буде сприймати і обробляти інформацію, яка тобі знадобиться в житті.

Ось коли ми зрозуміли суть термінів, які нас турбують, ми можемо перейти до інших питань з нашої теми.

Правова держава. Існує багато концепцій, які тим чи іншим чином намагаються трактувати політичну сутність держави та державної влади. Одна з цих є концепція правової держави яка полягає в тому, щоб діяльність держави здійснювалась на основі права, яке використовує правові засоби заради досягнення цілей, які не порушуються за системою права цієї держави. Правова держава має на миті захищати функціонування громадянського суспільства за нормами права. Є чотири основні ознаки правової держави, про кожен з них я хочу трохи розказати.

Перший критерій, це верховенство закону, він визначається як найважливіший орган влади, в нашому випадку це Конституція України в якій прописані закони відповідні до загальнолюдських уявлень про права і свободи.

Друга ознака, це взаємна відповідальність держави і особи. Тобто не тільки особа має відповідати перед законом в разі правопорушення, а ще й сама держава несе відповідальність за свої вчинки чи бездіяльність. Якщо держава у вигляді чиновників, або тих же олігархів, була помічена у незаконних діях, то на неї можна подати до суду, ви маєте на це повне право.

Третє - поділ державної влади на законодавчу, виконавчу і судову частини. Це робиться для того, щоб був ідеальний баланс в державі, щоб влада не залишалась в руках однієї організації чи особи. Поділ дає змогу правильно розставити пріоритети в процесі поліпшення життя в країні.

І остання ознака, четверта, це наявність ефективних форм контролю та нагляду за здійсненням законів. Що, або хто захищає наші права та свободи? Це насамперед суд, правоохоронні органи, арбітраж як спосіб вирішення спорів, і найголовніше, хто найбільш

серйозно і відповідально віднесеться до захисту наших прав – ми самі. Ні одна інша особа не буде так зацікавлена тобою в адміністративному чи кримінальному праві, ніж ти сам. При яких би обставинах не було, завжди пам'ятай, Ти – особистість і якщо за тобою правда, до останнього відстоюй це і йди до кінця.

Лишилось останнє поняття, права людини та громадянина. Давайте подумаємо, хто така людина і хто такий громадянин? Якщо розглядати в біологічному плані, то людина - це живий організм, який відрізняється від інших організмів наявністю гострого інтелекту і вмінням керувати думками в тій чи іншій ситуації без нерозсудливого тваринного інстинкту. Якщо ж ми розглядаємо в політичному, то людина – це суб'єкт суспільно-історичної діяльності і культури. Тобто, особистість яка має відношення до держави, тому повинна дотримуватись правових норм, або бути хоча б гуманною до інших, заради її ж безпеки. Громадянин в свою чергу – це особа, яка живе на певній території і має громадянство, громадянин як член певного соціуму має певні права та обов'язки, які відносяться до цього соціуму і підпорядковується певним нормам поведінки. Що людина, що громадянин мають права, які прописані в Конституції. Я хочу навести декілька прикладів прав, на які має право людина в Україні:

Стаття 27: Кожна людина має невід'ємне право на життя

Стаття 28: Кожен має право на повагу до його гідності

Стаття 29: Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність

Стаття 32: Громадяни мають право чинити опір кожному, хто зазіхає на здійснення демократичних прав і свобод людини і громадянина.

Отже, який можна зробити висновок з даної теми, Людина – особистість, яка повинна відстоювати свої права, навіть, якщо це ускладнюється корупцією з боку олігархів, знати і виконувати обов'язки прописані в Конституції країни, на території якої вона проживає.

ЛІТЕРАТУРА

1. Калініченко В. В. и др. Історія України: від найдавніших часів до сьогодення. – 2016.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-vr#Text>;
3. Людина і світ : підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Н. В. Назаренко [та ін.]. - Харків : Сиція, 2012. - 238 с.
4. Моїсеева Н. І. Людина та сучасний комунікаційний простір. Філософія спілкування : Філософія. Психологія. Соціальна комунікація. 2014. № 7. С. 89- 94.
5. Моїсеева Н. І. Соціально-комунікаційна діяльність як історико-суспільна практика. Х. : ХНТУСГ, 2015. 392 с.

Меренкова Аліна Романівна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. іст. наук, проф. Воронянський О.В.

ПОЛІТИЧНІ Й СОЦІАЛЬНІ ПРАВА ЛЮДИНИ

Права-це засіб для забезпечення свободи та встановлення заборон (обмежень), вони позатериторіальні і позанаціональні та не є громадянськими або фізичними правами особи. А саме двома останніми наділяє нас держава -«це суверенна політико-територіальна організація суспільства, яка має владу, керується апаратом управління, та виражає свою волю в загальнообов'язкових юридичних нормах і реалізує її апаратом примусу, податкової системи, та інших інститутів, що забезпечують існування і здійснення інтересів цього об'єднання як системи усіх соціальних груп». Центральний політичний інститут, завдяки концентрації через свій механізм ресурсів влади забезпечує політичну упорядкованість суспільства, прагне надати політичній системі постійності.